

Verantwoordingsdocument T0-habitattypenkaart

Gebied 137 – Strabrechtse Heide & Beuven

Auteur

DLG

PNB

Datum

17 december 2023

Versie	Auteur	Wijzigingen
1.0	PNB	Verantwoording uit beheerplan (dd. Oktober 2018) gekopieerd. Inhoudelijk is hier niets aan gewijzigd. Tekstueel zijn aanpassingen gemaakt voor de leesbaarheid. Het hoofdstuk 'Bronnen' is toegevoegd.

Dit verantwoordingsdocument hoort bij:
HK_137_T0_20231215.gdb

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Opbouw van de kaart.....	3
3.	Vertaling van vegetatietypen naar habitattypen	4
3.1	Vertaling van de vegetatiekarteringen.....	4
3.2	Overige gebiedsdelen	7
4.	Bronnen	9

1. Inleiding

Dit document bevat de verantwoording voor het opstellen van de T0-habitattypenkaart van de Strabrechtse Heide & Beuven.

Deze habitattypenkaart beschrijft de situatie in het N2000-gebied Strabrechtse Heide & Beuven in het jaar van aanwijzing (2013). Op dat moment waren nog geen gegevens verzameld die specifiek tot doel hadden om een habitattypenkaart te maken. Daarom is, naast wel beschikbare vegetatiekarteringen, ook van andere bronnen gebruik gemaakt. In dit document staat beschreven hoe deze informatie is verwerkt in de habitattypenkaart.

Het opstellen van het beheerplan voor de Strabrechtse Heide & Beuven en daarmee ook het maken van de habitattypenkaart is uitgevoerd door DLG tot 2015, en vervolgens overgenomen door RVO, totdat het beheerplan in 2017 is vastgesteld.

Deze laatste kaart (Versie 7) is door de Interbestuurlijke Projectgroep Habitatkartering (IPH) goedgekeurd.

De kaart is in 2017 overgedragen aan de provincie Noord-Brabant als voortouwnemer. De provincie heeft geen inhoudelijke wijzigingen in die kaart aangebracht. Bij het invoegen van de kaart in de template van de NDVH zijn wel de opmerkingen opnieuw georganiseerd en de namen van bronnen aangepast.

2. Opbouw van de kaart

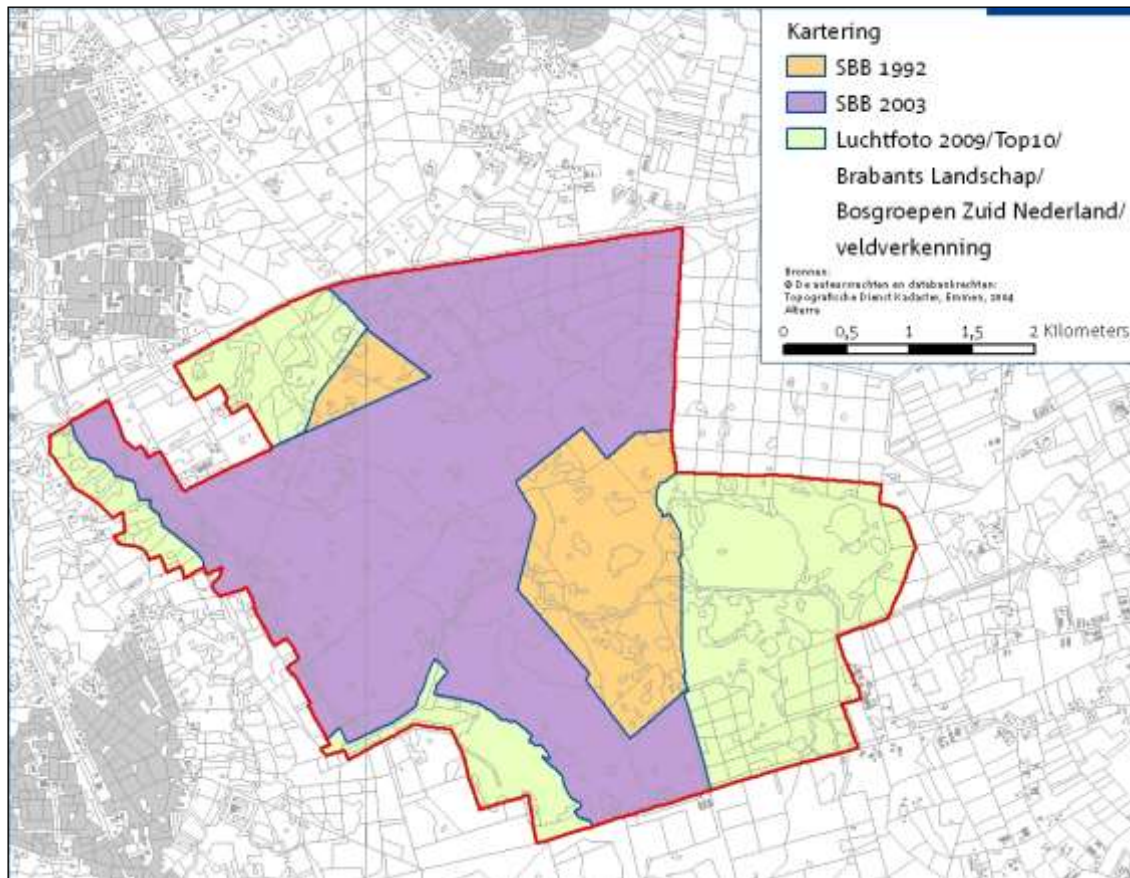
De basis van deze kaart wordt gevormd door de in 2002 uitgevoerde vlakdekkende vegetatie- en florakartering in opdracht van Staatsbosbeheer (Bureau Bakker, 2003). Tijdens deze kartering zijn de terreindelen, die op dat moment in eigendom en beheer waren van Staatsbosbeheer vlakdekkend onderzocht. Zeer lokaal zijn ook particuliere eigendommen meegekarteerd.

De terreineigendommen van de Familie Van Alphen, die door Staatsbosbeheer worden beheerd, zijn in 2002 niet meegenomen bij die kartering. Voor deze terreindelen is de kaart daarom aangevuld met de voorgaande vegetatiekartering van 1992 (Altenburg & Wymenga, 1993). In de terreindelen, in beheer bij het Brabants Landschap (Braakhuizensche Heide en Hubertusbossen) of in beheer bij de Bosgroep Zuid-Nederland (Beuven, Lieropse Heide, beheerd namens gemeente Someren) heeft geen vlakdekkende vegetatiekartering plaatsgevonden. De kaart is hier tot stand gekomen op basis van andere bronnen en expert judgement.

Op de bovenbeschreven wijzen komen Vochtige alluviale bossen echter onvoldoende in beeld in het meest westelijke deel van het gebied. Daarom is dat aangevuld met een veldbezoek.

De verschillende bronnen zijn weergegeven in figuur 1.

De attribuuttabel van de habitattypenkaart geeft per vlak aan welke informatie is gebruikt.

Figuur 1: Dekking vegetatiekarteringen en overige bronnen

3. Vertaling van vegetatietypen naar habitattypen

3.1 Vertaling van de vegetatiekarteringen

De vegetatietypen van de lokale typologie zijn in de vegetatiekartering al vertaald naar de Staatsbosbeheertypologie (volgens de catalogus Bedrijfssturing). Deze Staatsbosbeheertypologie is vertaald naar de vegetatietypen zoals gehanteerd in de 'Vegetatie van Nederland' (Stortelder, Schaminée & Hommel, 1999 en Schaminée, Weeda & Westhoff, 1995), welke weer zijn toegedeeld aan de habitattypen waartoe ze behoren volgens 'Profiel documenten habitattypen' (Min v. LNV, versie september 2008).

In tabel 1 is aangegeven welke eenheden uit de Staatsbosbeheertypologie kwalificeren voor habitattypen. In de tabel staan alleen de eenheden uit de SBB-typologie die in het Natura2000-gebied voorkomen en kwalificeren voor een habitatype, na een controle op de "mitsen en maren". Ter nadere informatie zijn de overeenkomstige eenheden van de Vegetatie van Nederland vermeld.

Een deel van de aangetroffen habitattypen is niet als doelstelling voor het Natura2000-gebied aangewezen. In het eerste deel van de tabel staan de eenheden behoren tot de aangewezen habitattypen; in het tweede deel de overige habitattypen.

Tabel 1 Vertaling van de typologie van Staatsbosbeheer naar habitattypen.

Habitattypen: en hier toe gerekende vegetatietypen volgens de Vegetatie van Nederland (VVN) : Nederlandse naam (Wetenschappelijke naam)	Typologie Vegetatie van Nederland	Typologie sbb	Kwaliteit
HABITATTYPEN, BEHORENDE TOT DE INSTANDHOUDINGSDOELSTELLING VAN HET GEBIED			
Stuifzandheiden met struikhei - H2310			
Associatie van Struikhei en Stekelbrem (subassociatie met Korstmos) (<i>Genisto anglicae-Callunetum cladonietosum</i>)	20Aa1	20A1b	G
Associatie van Struikhei en Stekelbrem (subassociatie met Tandjesgras) (<i>Genisto anglicae-Callunetum danthonietosum</i>)	20Aa1	20A1d	G
Associatie van Struikhei en Stekelbrem (typische subassociatie) (<i>Genisto anglicae-Callunetum typicum</i>)	20Aa1	20A1e	G
(RG <i>Deschampsia flexuosa</i> -[<i>Nardetea</i> / <i>Calluno-Ulicetea</i>])	19-RG2-[19/20]	19-d	M
Zandverstuivingen - H2330			
Associatie van Buntgras en Heidespurrie (subassociatie met Korstmos) (<i>Spergulo-Corynephorretum cladonietosum</i>)	14Aa1	14A1a	G
Associatie van Buntgras en Heidespurrie (arme subassociatie) (<i>Spergulo-Corynephorretum inops</i>)	14Aa1	14A1b	G
Associatie van Buntgras en Heidespurrie (arme subassociatie) (<i>Spergulo-Corynephorretum inops</i>)	14Aa1	14-c	G
Klasse der droge graslanden op zandgrond (<i>Koelerio-Corynephorretea</i>)	SBB-14-d	14-d	M

Derivaatgemeenschap met Grijs kronkelsteeltje van de Klasse der droge graslanden op zandgrond (<i>DG Campylopus introflexus</i> -[<i>Koelerio-Coryneporetea</i>])	14-DG1-[14]	14/b	M
Vochtige heiden (hogere zandgronden) - H4010_A			
Associatie van Gewone dophei (typische subassociatie) (<i>Ericetum tetralicis typicum</i>)	11Aa2	11A2c	G
Associatie van Gewone dophei (subassociatie met Gevlekte orchis) (<i>Ericetum tetralicis orchietosum</i>)	11Aa2	11A2e	G
Associatie van Gewone dophei (<i>Ericetum tetralicis</i>)	11Aa2	11A-a	G
Klasse der hoogveenbulten en natte heiden (<i>Oxycocco-Sphagnetes</i>)	SBB-11-j	16A-g	G
Rompgemeenschap met Wilde gagel van de Klasse der hoogveenbulten en natte heiden (<i>RG Myrica gale</i> -[<i>Oxycocco-Sphagnetes</i>])	11-RG3-[11]	11/a	M
Rompgemeenschap met Pijpestrootje en Veenmos van de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Molinia caerulea-Sphagnum</i> -[<i>Scheuchzerietea</i>])	10-RG4-[10]	11-g	M
Rompgemeenschap met Pijpestrootje van de Klasse der hoogveenbulten en natte heiden (<i>RG Molinea caerulea</i> -[<i>Oxycocco-Sphagnetes</i>])	11-RG2-[11]	11-i	M
Zwakgebufferde vennen - H3130			
Rompgemeenschap met Veelstengelige waterbies en Veenmos van de Oeverkruid-klasse/de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Eleocharis multicaulis-Sphagnum</i> -[<i>Littorelletea/Scheuchzerietea</i>])	6-RG3-[6/10]	06-c	M
Rompgemeenschap met Knolrus en Veenmos van de Oeverkruid-klasse/de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Juncus bulbosus-Sphagnum</i> -[<i>Littorelletea/Scheuchzerietea</i>])	6-RG4-[6/10]	06-d	M
Rompgemeenschap met Snavelzegge van de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Carex rostrata</i> -[<i>Scheuchzerietea</i>])	10-RG2-[10]	10-a	M
Rompgemeenschap met Knolrus en Veenmos van de Oeverkruid-klasse/de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Juncus bulbosus-Sphagnum</i> -[<i>Littorelletea/Scheuchzerietea</i>])	6-RG4-[6/10]	10-f	M
Rompgemeenschap met Veelstengelige waterbies en Veenmos van de Oeverkruid-klasse/de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Eleocharis multicaulis-Sphagnum</i> -[<i>Littorelletea/Scheuchzerietea</i>])	6-RG3-[6/10]	10-g	M
Zure vennen - H3160			
Associatie van Draadzegge en Veenpluis (<i>Eriophoro-Caricetum lasiocarpae</i>)	10Ab1	09B2b	G
Associatie van Draadzegge en Veenpluis (<i>Eriophoro-Caricetum lasiocarpae</i>)	10Ab1	09B2c	G
Rompgemeenschap met Snavelzegge van de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Carex rostrata</i> -[<i>Scheuchzerietea</i>])	10-RG2-[10]	10-a	G
Rompgemeenschap met Veenpluis en Veenmos van de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Eriophorum angustifolium-Sphagnum</i> -[<i>Scheuchzerietea</i>])	10-RG3-[10]	10-b	G
Rompgemeenschap met Waterveenmos van de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Sphagnum cuspidatum</i> -[<i>Scheuchzerietea</i>])	10-RG1-[10]	10-c	G

Rompgemeenschap met Pijpestrootje en Veenmos van de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Molinia caerulea-Sphagnum-[Scheuchzerietea]</i>)	10-RG4-[10]	10-e	G
Rompgemeenschap met Veelstengelige waterbies en Veenmos van de Oeverkruid-klasse/de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Eleocharis multicaulis-Sphagnum-[Littorelletea/Scheuchzerietea]</i>)	6-RG3-[6/10]	06-c	G
Rompgemeenschap met Knolrus en Veenmos van de Oeverkruid-klasse/de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Juncus bulbosus-Sphagnum-[Littorelletea/Scheuchzerietea]</i>)	6-RG4-[6/10]	06-d	M
Rompgemeenschap met Knolrus en Veenmos van de Oeverkruid-klasse/de Klasse der hoogveenslenken (<i>RG Juncus bulbosus-Sphagnum-[Littorelletea/Scheuchzerietea]</i>)	6-RG4-[6/10]	10-f	M
Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) - H91E0_C			
Elzenzegge-Elzenbroek (typische subassociatie) (<i>Carici elongatae-Alnetum typicum</i>)	39Aa2	39A2a	G
Rompgemeenschap met Hennegras van het Verbond der elzenbroekbossen (<i>RG Calamagrostis canescens-[Alnion glutinosae]</i>)	39-RG1-[39Aa]	39A-a	M
Rompgemeenschap met Moeraszegge van het Verbond der elzenbroekbossen (<i>RG Carex acutiformis-[Alnion glutinosae]</i>)	39-RG3-[39Aa]	39A-c	M
Rompgemeenschap met Grote brandnetel van het Verbond der elzenbroekbossen (<i>RG Urtica dioica-[Alnion glutinosae]</i>)	39-RG4-[39Aa]	39A-d	M
Rompgemeenschap met Grote brandnetel van het Verbond der elzenbroekbossen (<i>RG Urtica dioica-[Alnion glutinosae]</i>)	39-RG4-[39Aa]	39A-e	M
Rompgemeenschap met Grote brandnetel van het Onderverbond der vochtige Elzen-Essenbossen (<i>RG Urtica dioica-[Circae-Alnenion]</i>)	43-RG3-[43Aa"]	43B-c	M
Rompgemeenschap met Grote brandnetel van het Onderverbond der vochtige Elzen-Essenbossen (<i>RG Urtica dioica-[Circae-Alnenion]</i>)	43-RG3-[43Aa"]	43B-d	M
HABITATTYPEN, NIET BEHORENDE TOT DE INSTANDHOUDINGSDOELSTELLING VAN HET GEBIED			
Droge heiden - H4030			
Associatie van Struikhei en Stekelbrem (typische subassociatie) (<i>Genisto anglicae-Callunetum typicum</i>)	20Aa1	20A1a	G
Associatie van Struikhei en Stekelbrem (subassociatie met Korstmos) (<i>Genisto anglicae-Callunetum cladonietosum</i>)	20Aa1	20A1b	G
Associatie van Struikhei en Stekelbrem (subassociatie met Tandjesgras) (<i>Genisto anglicae-Callunetum danthonietosum</i>)	20Aa1	20A1d	G
Associatie van Struikhei en Stekelbrem (typische subassociatie) (<i>Genisto anglicae-Callunetum typicum</i>)	20Aa1	20A1e	G
(<i>RG Molinea caerulea-[Oxycocco-Sphagnetes]</i>)	11-RG2-[11]	11-i	M
(<i>RG Deschampsia flexuosa-[Nardetea/Calluno-Ulicetea]</i>)	19-RG2-[19/20]	19-d	M
Pioniervegetaties met snavelbiezen - H7150			
Associatie van Moeraswolfsklauw en Snavelbies (<i>Lycopodio-Rhynchosporium</i>)	11Aa1	11A1a	G
Associatie van Moeraswolfsklauw en Snavelbies (<i>Lycopodio-Rhynchosporium</i>)	11Aa1	11A1b	G

Hoogveenbossen - H91D0			
Zompzegge-Berkenbroek (typische subassociatie) (<i>Carici curtae-Betuletum pubescentis typicum</i>)	40Aa2	40A2	G
Dophei-Berkenbroek (arme subassociatie) (<i>Erico-Betuletum pubescentis inops</i>)	40Aa1c	40A-b	M
Rompgemeenschap met Wilde gagel van het Verbond der berkenbroekbossen (<i>RG Myrica gale-[Betulion pubescentis]</i>)	40-RG1-[40Aa]	40A-a	M
Rompgemeenschap met Pijpestrootje van het Verbond der berkenbroekbossen (<i>RG Molinia caerulea-[Betulion pubescentis]</i>)	40-RG2-[40Aa]	40A-b	M
Rompgemeenschap met Gewone braam van het Verbond der berkenbroekbossen (<i>RG Rubus fruticosus-[Betulion pubescentis]</i>)	40-RG3-[40Aa]	40A-c	M

Op de kaarten komt een SBB-type 11-f voor. Deze is niet zonder meer te vertalen naar een habitatype. Het SBB-type is een gemeenschap van verdroogd hoogveen en dat is niet aan de orde in dit Natura 2000-gebied. Het SBB-type type 11-f zoals dat hier voorkomt beschouwen wij als een ongelukkige vertaling van lokale karteereenheid H1b. De beschrijving van die lokale eenheid in de betreffende vegetatiekartering door Altenburg & Wymenga duidt, na overleg met leden van de IPH, op een vegetatie die in de systematiek van de Vegetatie van Nederland behoort tot de associatie 20Aa1. Deze behoort onverkort tot ofwel het habitatype Droge heide (H4030) ofwel Stuiwandheide (H2310).

Een aantal vlakken met de SBB-code 43-a zou te vertalen zijn naar het habitatype Vochtige alluviale bossen (essen-iepenbossen; 91EOB). Uit een veldbezoek bleek het om een vegetatie te gaan met aangeplante essen boven een kruidlaag met vooral brandnetel, hondsdrif, kleeftuif op een moerige bodem. Die vegetatie vertoont geen kenmerken van het Ulmenion en de standplaats is ook niet onder invloed van de beek. We hebben daarom deze vlakken onder de overige natuur (H0000) geschaard.

In een correctieslag is gebruik gemaakt van de volgende informatie:

- vlakdekkende terreinverkenning van vennen in 2009: het Natura 2000-beheerplanteam heeft, in aanwezigheid van terreinbeheerders en kenners in juli en september 2009 een vlakdekkende quick-scan van alle vennen uitgevoerd (Natura 2000-Beheerplanteam, 2009).
- informatie van de terreinbeheerder (boswachter Staatsbosbeheer).

3.2 Overige gebiedsdelen

In deze paragraaf wordt beschreven hoe de habitattypen op de kaart zijn gezet van de delen waarvan geen vegetatiekartering beschikbaar is.

Allereerst zijn de begroeiingen die er in het kader van de instandhoudingsdoelen niet toe doen (naaldbos, weiland, parkeerplaatsen enz.) eruit gehaald op basis van de TOP10; deze slag is nog eens gecontroleerd aan de hand van de luchtfoto van 2009. Deze selectie is ondergebracht in H0000 - Geen habitatype.

Voor de resterende terreindelen is de kaart vervolgens gemaakt op basis van expert judgement. Hierbij is de aanwezigheid van vegetatietypen, die volgens de profieldocumenten gerekend worden tot de kwalificerende habitattypen, bepaald op basis van de volgende bronnen:

- Luchtfoto's 2006/2008/2009. Het onderscheid tussen enerzijds Droge Heide (H4030) en Stuifzandheide (H2310) en anderzijds Vochtige heide (H4010A) is gemaakt op grond van kleurverschillen op de luchtfoto.
- Voor de verdere onderverdeling is het onderscheid tussen Stuifzandheide (H2310) en Droge heide (H4030) gemaakt op grond van de bodemkaart. Overmatige vergrassing van droge heide, zoals aangegeven in de profieldocumenten, is bekeken door middel van steekproeven te velde – het bleek dat er in de vooraf als zodanig bepaalde vlakken wel enige vergrassing voorkwam, maar niet zodanig dat er daardoor vlakken afvielen.
- De vlakken die via de luchtfoto voorlopig als Vochtige Heide (H4010_A) gezien werden, bleken via een veldbezoek op veel plaatsen vergrast te zijn. Het was duidelijk dat niet het hele areaal te kwalificeren viel. Een schatting leverde op dat ongeveer 50% van het areaal kwalificeert als Vochtige heide (H4010_A). Daarom is ervoor gekozen om alle initiële vlakken vochtige heide te benoemen als 50% H4010_A en 50% H0000. Alternatief zou zijn om de vlakken als een zoekgebied te beschouwen – dat zou kwantitatief op hetzelfde neerkomen.
- Informatie van de terreinbeheerders (Ecologen van het Brabants Landschap en van Bosgroep Zuid-Nederland);
- Voor de vennen een vlakdekkende terreinverkenning 2009 (Natura 2000-Beheerplanteam, 2009)
- Specifiek met betrekking tot het Beuven is gebruik gemaakt van de beschrijving van de in 1993 aanwezige vegetatietypen (Buskens, 1993) en van recente informatie (augustus 2012) van ecologen van Staatsbosbeheer, B-ware, Royal Haskoning DHV en Bosgroep Zuid-Nederland. Beuven-Noord bestaat, buiten de rietkragen, in zijn geheel uit het habitatype Zeer zwak gebufferde vennen (H3110) op grond van het voorkomen van het Isoeto-Lobelietum en op grond van de C-limitatie in zeer zwak gebufferd water. Kleine biesvaren komt verspreid in het hele watervoerende deel voor en op een aantal oevers groeit waterlobelia. Er is geen sprake van een zonering doordat de biesvarens door het hele ven verspreid voorkomen en doordat de rompgemeenschap in een fijnmazig mozaïek voorkomt. Beuven-Zuid bestaat, buiten struweel en helofytenvegetaties, volledig uit het habitatype Zeer Zwak gebufferde ven (H3130). In dit habitatype komt onder meer de associatie van Ongelijkbladig fonteinkruid en de associatie van Doorschijnend glanswier voor.

De betrouwbaarheid van de habitataanduiding in de gebiedsdelen buiten de karteringen van Staatsbosbeheer is ondanks de inspanningen uiteraard anders dan voor de wel gekarteerde gebiedsdelen.

4. Bronnen

De volgende bronnen zijn gebruikt in het maken van de habitattypenkaart. In de kaart is per vlak aangegeven welk bron is gebruikt.

Tabel 3: In de habitattypenkaart gebruikte bronnen. 'Bron': zoals opgenomen in de kolom 'bron' in de habitattypenkaart, 'PNB': al dan niet beschikbaar bij de provincie Noord-Brabant.

Bron	Volledige referentie	PNB
Altenburg & Wymenga 1992	Altenburg & Wymenga, 1993. De vegetatie van de objecten Strabrecht en Leende in 1992. Vegetatiekartering Strabrechtse Heide 1992. A&W-rapport 79	Ja
Bureau Bakker 2002/2003	Buro Bakker, 2003. Vegetatiekartering Limburg - Oost Brabant. Strabrechtse Heide 2002-2003	Ja
Luchtfoto 2009	Luchtfoto (zie bijvoorbeeld het Nationaal Georegister)	Nee
Top10	Topografisch bestand Nederland (zie bijvoorbeeld het Nationaal Georegister)	Nee
Veldbezoek 2009	-	Nee

Daarnaast worden in deze verantwoording nog enkele bronnen genoemd.

Tabel 4: Overige (aanvullende) in dit document genoemde bronnen. 'PNB': al dan niet beschikbaar bij de provincie Noord-Brabant.

Bron	PNB
Buskens, R.F.M., 1993. De vegetatie-ontwikkeling in het Beuven. Stratiotes 7	Nee
Natura 2000-Beheerplanteam, 2009 Quick-scan vennen Natura 2000-gebied Strabrechtsche Heide. Veldinventarisaties d.d. 23 juli, 17, 18 en 21 september 2009. N2000 beheerplanteam	Nee
Stortelder, A.H.F., J.H.J. Schaminée & P.W.F.M. Hommel, 1999. Vegetatie van Nederland. Deel 5. Plantengemeenschappen van ruigten, struwelen en bossen. Opulus Press, Uppsala, Leiden.	Nee
Schaminée, J.H.M., E.J. Weeda & V. Westhoff, 1995. De Vegetatie van Nederland. Deel 2. Plantengemeenschappen van wateren, moerassen en natte heide. Opulus Press, Uppsala, Leiden.	Nee
Bodemkaart	Nee
Profielendocumenten habitattypen	Nee
Vertaaldatabase Staatsbosbeheer, versie najaar 2008	Nee
Natura 2000-beheerplan Strabrechtse Heide & Beuven, oktober 2018	Ja
Bevindingen SBB-kartering 137 Strabrechtse Heide & Beuven, zevende versie (24 10 14)	Ja